

ฉันทังไม่อนุญาต

เรื่องนี้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่ประชาชนสามารถใช้สิทธิขอสำเนาเอกสารเพื่อไปพิสูจน์สิทธิความเป็นเจ้าของบ้านได้อีกเรื่องหนึ่งครับ หรือเป็นเอกสารอื่นก็อาจพอใช้เทียบเคียงเป็นแนวได้

เรื่องนี้บ่าวในเรือนเล่าให้ฟังว่า ออกเจ้าทับทิมไหว่วานให้นายเลียงมีหนังสือถึงผู้จัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต ขอสำเนาหนังสือราชการเกี่ยวกับการที่ออกเจ้ากระเกต ทำการแจ้งเปลี่ยนชื่อผู้ใช้ไฟฟ้าของเรือนเลขที่ ๔๖๗๘ เมืองภูเก็ต ซึ่งแต่เดิมออกเจ้าทับทิมเป็นเจ้าของเรือนหลังนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกลางมีหนังสือถึงนายเลียงแจ้งว่ามีอาจเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ได้เนื่องจากได้มีหนังสือแจ้งไปให้ออกเจ้ากระเกตทราบว่านายเลียงมีความประสงค์ขอคัดถ่ายสำเนาเอกสารดังกล่าว ซึ่งออกเจ้ากระเกตมีหนังสือตอบไปว่าไม่อนุญาตและขอคัดค้านการถ่ายเอกสาร และในการทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีข้อตกลงในสัญญาระหว่างคู่สัญญาว่า “ให้ผู้ขายมีหน้าที่เก็บข้อมูลของผู้ซื้อเป็นความลับและไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์อื่น เว้นแต่เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ตามกฎหมาย” อีกทั้งคดีระหว่างนายเลียงทนายของออกเจ้าทับทิมกับออกเจ้ากระเกตอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจึงขอให้นายเลียงยื่นคำขอต่อศาล เพื่อขอคุ้มครองชั่วคราวเพื่อให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกลาง กระทำการใด ๆ ก่อน จนกว่าคดีจะถึงที่สุด นายเลียงจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกลางมีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ไตร่ตรองดูแล้วเห็นว่าหากเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่มิได้ขอแล้ว อาจกระทบประโยชน์ได้เสียของออกเจ้ากระเกต ซึ่งเป็นคู่สัญญา ประกอบกับออกเจ้าทับทิมเป็นโจทก์ที่ ๒ ยื่นฟ้องออกเจ้ากระเกตเป็นจำเลยที่ ๒ ขอให้เพิกถอนนิติกรรมขายและขายฝากที่ดินเมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่ามีข้อพิพาทระหว่างสองออกเจ้า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของคู่กรณี จึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ไม่ได้มีเจตนาไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอแต่อย่างใด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารการขอเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ใช้ไฟฟ้าของเรือนเลขที่ ๔๖๗๘ จังหวัดภูเก็ต เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ประกอบกับออกเจ้าทับทิมเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่เป็นคดีกันอยู่ จึงวินิจฉัยให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอกลาง เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการแจ้งเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ใช้ไฟฟ้าของเรือนเลขที่ ๔๖๗๘ จังหวัดภูเก็ต พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ออกเจ้าทับทิม

เรื่องนี้หน่วยงานเห็นว่าเป็นเรื่องอยู่ระหว่างการฟ้องคดีของคู่กรณี ส่วนคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่าเป็นเอกสารธรรมดา ๆ ผู้ขอเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ก็เลยพิจารณาและเรียกเอกสารให้เพื่อนำไปใช้รักษาสิทธิของตนเองต่อไป มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้อย่างไร “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๕๑/๒๕๖๑)

กัญญาป่วย จะให้ทำอย่างไร

เรื่องนี้เจ้าของเรื่องป่วยเข้ารับรักษาตัวตามคำแนะนำของแพทย์ แล้วไม่ได้ขึ้นเงินเดือน กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวข้องอย่างไร เชิญอ่านครับ

นางสาวลำไยป่วยเป็นโรคซึมเศร้า ตามความเห็นของแพทย์ครับ ซึ่งแพทย์สั่งให้พักรักษาตัว เป็นช่วง ๆ ตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ สิ่งที่ได้มาคือสุขภาพดีขึ้นเนื่องจากได้พักผ่อน แต่ผลก็คือ ใช้วันลาป่วยเกินกว่าที่ระเบียบของหน่วยงานกำหนดไว้ เป็นผลให้ไม่ได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๑ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐) นางสาวลำไยจึงมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลทรงคนอง ขอข้อมูลข่าวสารรวม ๒ รายการคือ ใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ทั้งหมดในรอบการประเมินครั้งที่ ๑ และบันทึก การประชุมของคณะกรรมการ ฯ เพื่อพิจารณาทบทวนการเลื่อนขึ้นเงินเดือน ผ่านไป ๑๖ วัน หน่วยงานได้มี บันทึกต่อท้ายหนังสือของนางสาวลำไยแจ้งว่าเรื่องพิจารณาขึ้นเงินเดือนจบแล้วตามหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคล การขอสำเนาเอกสารไม่ได้รับวัตถุประสงค์ประสงค์ในการนำไปใช้แม้จะเป็นข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลอาจเกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของผู้ที่เป็นคณะกรรมการ จึงไม่อนุญาต นางสาวลำไย จึงได้มีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบล ทรงคนองมีหนังสือไปชี้แจงว่า การขอข้อมูลข่าวสารของนางสาวลำไยไม่เข้าใจว่าประสงค์จะขอข้อมูลข่าวสาร อะไร และเมื่อได้แจ้งคำสั่งยืนยันมติไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนแล้ว นางสาวลำไยก็อาจร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการ พนักงานส่วนตำบลหรือฟ้องศาลปกครองได้ ข้อมูลข่าวสารที่ขอทั้ง ๒ รายการเป็นกระบวนการพิจารณาของ คณะกรรมการ ซึ่งความเห็นนี้ไม่เกิดสิทธิในการฟ้องร้องใด ๆ และเมื่อสอบถามและขอชี้แจงว่าขอเอกสาร ไปเพื่ออะไร นางสาวลำไยก็ไม่ชี้แจง พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลที่ขอผู้เกี่ยวข้องได้ให้ความเห็นในการประชุม หากเปิดเผยจะเป็นอันตรายต่อบุคคลที่ให้ความเห็น จึงไม่อนุญาต

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ใบลาพร้อมใบรับรองแพทย์ ทั้งหมดในรอบการประเมินครั้งที่ ๑ และบันทึกการประชุมของคณะกรรมการ ฯ เพื่อพิจารณาทบทวนการเลื่อน ขึ้นเงินเดือน เป็นข้อมูลที่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาเลื่อนขึ้น เงินเดือน ซึ่งประชุมกันเสร็จไปแล้ว ไม่เข้าลักษณะมาตรา ๑๕ (๒) และไม่ปรากฏว่าการเปิดเผยจะเป็นอันตรายต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดจากการกระทำของนางสาวลำไยได้ ตามมาตรา ๑๕ (๔) แต่จะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการ พิจารณาขึ้นเงินเดือนของบุคลากร และผู้ขอเป็นผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องโดยตรงในเรื่องนี้เพราะไม่ได้ขึ้นเงินเดือนควร ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิตนเอง เห็นว่าข้อมูลข่าวสารตามที่ขอเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้องค์การ บริหารส่วนตำบลทรงคนองเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๒ รายการพร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นางสาวลำไยต่อไป

โรคนี้เป็นกันมากครับสำหรับสังคมในช่วงนี้ โดยเฉพาะคนทำงานมาก ๆ หรือมีปัญหาหนัก ๆ เป็นข่าวทำร้ายตัวเองหรือคนใกล้ชิดก็มี ดูแลตัวเองดี ๆ หากิจกรรมผ่อนคลายทำน่าจะช่วยได้ มีข้อสงสัยการ ปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่ได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๗๒/๒๕๖๑)

อยากรู้ว่ามีกี่คน

บุคคลภายนอกที่เป็นประชาชนทั่วไปก็ขอข้อมูลข่าวสารที่เป็นของราชการได้ครับ และเมื่อเราได้อ่านเรื่องนี้แล้วก็อาจสงสัยว่าขอไปทำไม แต่ประเด็นที่เสนอคือ ขอได้ครับ

เรื่องเป็นมาอยู่ว่า นายวันนี้ได้มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลชัยฤทธิ์ เพื่อขอรายชื่อพนักงานจ้างหรือลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยฤทธิ์ทั้งหมดที่ทำงานตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ องค์การบริหารส่วนตำบลชัยฤทธิ์มีหนังสือแจ้งปฏิเสธเพราะเห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร นายวันจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลชัยฤทธิ์มีหนังสือส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ผู้ขอได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว แต่ไม่ระบุเหตุผลว่าจะนำข้อมูลข่าวสารที่ขอไปใช้ประโยชน์อะไร ยังมีเรื่องคนทำของตกหาย อีกคนหนึ่งเก็บได้เดียวไปอ้างชื่อเป็นพยานจะยุ่งกันใหญ่ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ ประกอบกับรัฐธรรมนูญ ก็บัญญัติบทคุ้มครองสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง การจะนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าทางใดจะทำได้ พิจารณากันแล้วเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลอาจทำให้เจ้าของข้อมูลได้รับความเสียหายได้ จึงได้มีหนังสือแจ้งไม่อนุญาตให้เปิดเผยข้อมูลตามที่ได้รับคำขอ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ขอรายชื่อพนักงานจ้างหรือลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยฤทธิ์ทั้งหมดในช่วงเวลาที่นายวันมีคำขอนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ จึงเปิดเผยให้ผู้ขอทราบได้ จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลชัยฤทธิ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายชื่อพนักงานจ้างหรือลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยฤทธิ์ทั้งหมดที่ทำงานตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๐ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่นายวัน

ข้อควรรู้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คือ ไม่ต้องเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ต้องแจ้งเหตุผลที่ขอ แค่อยากรู้เท่านั้นครับก็ใช้สิทธิได้ และหน่วยงานต้องมีหนังสือแจ้งตอบไปภายใน ๑๕ วันครับไม่ว่าจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่ มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

"ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ"

(ที่ สค ๗๑/๒๕๖๑)

ดูอย่างเดี๋ยวนะ

เรื่องนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจครับ นอกจากการเปิดเผยทั้งหมด หรือไม่เปิดเผยแล้ว กรรมการวินิจฉัยฯ ให้ผู้อุทธรณ์มีสิทธิทำอะไรได้อีก สำหรับข้อมูลข่าวสารลักษณะนี้ ไปอ่านกันครับ

นายเชฟมีหนังสือไปถึงสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เพื่อขอถ่ายเอกสารรายงานการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ท. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ ที่มีชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ทุกคน รวมทั้งลายมือชื่อคือลายเซ็นตรงของทุกคน ที่กล่าวถึงที่ปรากฏอยู่ สำนักงาน ป.ป.ท. แจ้งนายเชฟว่า เรื่องที่ขอนี้ได้เสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาแล้วมีมติไม่อนุญาตเนื่องจากเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๓๕ (๒) (๔) และ (๖) ผนอธิบายรวม ๆ นะครับ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ เป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด และมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือไม่ต้องการให้เปิดเผยต่อผู้อื่น ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๗ นายเชฟจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สำนักงาน ป.ป.ท. มีหนังสือแจ้งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่า คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้ประชุมอีกครั้งหนึ่ง มีมติให้ส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ท. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ ที่มีชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเลขานุการที่เข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าว โดยไม่ได้ชี้แจงเหตุผลการปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมอะไรอีก

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานการประชุม คณะกรรมการ ป.ป.ท. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ ที่มีชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ทุกคน รวมทั้งลายมือชื่อของบุคคลดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ประกอบกับเป็นการประชุมพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่นายเชฟมีคำขอ เมื่อพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ และไม่เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยแก่ผู้ใด จึงเห็นว่าเปิดเผยให้ผู้ขอทราบได้ สำหรับลายมือชื่อของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ที่เข้าประชุมทุกคน อนุญาตให้นายเชฟเข้าตรวจสอบลายมือชื่อที่ปรากฏในเอกสารรายงานการประชุมได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงาน ป.ป.ท. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายงานการประชุมคณะกรรมการ ป.ป.ท. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘ ที่มีชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. และเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ทุกคนที่เข้าประชุม พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่ นายเชฟ เว้นแต่ลายมือชื่อในเอกสารการประชุมให้ปกปิดไว้ แต่ให้สิทธิ นายเชฟเข้าตรวจสอบลายมือชื่อจากเอกสารต้นฉบับได้

ทำไมไม่ให้ทั้งหมดครับ ? เพราะชื่อ นามสกุล เมื่อรวมกับลายมือชื่อคือลายเซ็น ถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล กรณีนี้คือ ให้ดูได้ แต่ไม่ให้ถ่ายสำเนาหรือเอาโทรศัพท์ถ่ายรูปเอาไป หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๗ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” (สค ๔๐/๒๕๖๑)